

המוקד להגנת הפרט

HAMOKED Center for the Defence of the Individual

هموكيد - مركز الدفاع عن الفرد

תאריך : 30.6.2010

בתשובה נא לציין : 65882

בדואר רשום

לכבוד
עו"ד דן אלדד
הממונה על המבט"ן
פרקליטות המדינה
רח' צלח א-דין 29
ירושלים 91010

שלום רב,

הנדון : **מר עויוי**
תלונה: חשד לשימוש באמצעי חקירה אסורים ע"י חוקרי שב"כ

עניינה של התלונה בחשדות כלפי חוקרים בשב"כ. בכל הזמנים הרלבנטיים היה מר עויוי נתון במשמורת חוקית של שלוחי זרועות הביטחון של ישראל בשטחים ובתוך גבולות המדינה. ובאותם מועדים, עת פעלו הללו במסגרת תפקידם, נקטו כלפיו באמצעים אסורים. ככל שחשדות אלה יתבררו כנכונים עולים המעשים כדי התעללות ו/או עינויים, שהם אסורים באופן מוחלט על-פי כל דין.

1. _____ עויוי, תושב חברון, נעצר על ידי חיילים בלילה של יום שיני ה-16.11.09 בשעה 01:00 לערך, בבית הוריו, עמם הוא מתגורר. מר עויוי הוחזק כעשר שעות במתקן מעצר צבאי עציון, משם, בשעות הערב, הועבר למתקן החקירות של השב"כ בפתח-תקוה.

2. בערב הגעתו למתקן החקירות נחקר מר עויוי כשלוש, או ארבע שעות. לאחריו הוכנס לצינוק בו שהה כשלושה ימים מבלי שנחקר.

3. לאחר הפוגה זו הועבר לחדר החקירות בו הוחזק ברציפות מיום חמישי בשעה 20:00 בערך ועד ליום שבת בבוקר. בפרק זמן של כ-36 שעות מנעו ממנו החוקרים לישון. למעט הפוגות קצרצרות ביותר בהן ניתן לו לאכול ולהיזקק לשירותים, ישב מר עויוי כבול בידי לאחור אל משענת פלסטיק של כסא חקירה מקובע לרצפה. תנוחה זו מגבילה מאד את האפשרות להזיז את אברי הגוף ומכאיבה ביותר.

4. בראשית החקירה איימו החוקרים על מר עויוי שיעבירו אותו "חקירה צבאית", במהלכה מותר להם לפגוע בו פיזית ולגרום לו לנכות ממשית. תכנון מראש של הפעלת אמצעי חקירה במטרה לפגוע בגופו או בנפשו של נחקר, ואפילו רק האיום בהפעלתם במהלך החקירה, אסורים בתכלית האיסור על-פי כל דין.

5. ביום ראשון, לאחר בדיקת פוליגרף של מספר שעות, הוכנס לחדר החקירות לפרק זמן נוסף של כ-34 שעות במתכונת זהה לאמור: מניעת שינה מוחלטת תוך כבילה רצופה (כמעט) לכסא החקירה והגבלת תנועה מכאיבה. ולאחר שינה של כ-4-5 שעות הוחזר לחדר החקירות לרצף שלישי של כ-34 שעות בחדר החקירות תוך מניעת שינה, כבילה והגבלת תנועה מכאיבה. דהיינו, במשך שבוע מנעו החוקרים ממר עויוי לישון בשלושה פרקי זמן ארוכים ביותר

וסמוכים ובהיותו נתון בחוסר תנועה מוחלט, כמעט, בתנוחת גוף מכאיבה. אמצעי חקירה
אלה חורגים על פניהם מאמצעי חקירה סבירים.

6. במהלך החקירות, כעניין שבשגרה, איימו החוקרים על מר עווי, לרבות במעצר הוריו, וקיללו אותו. וכך באחד הימים הוא קילל חזרה. בתגובה סטר לו החוקר על פניו ובעט ברגליו. הכאת נחקר אסורה. ואסורים איומים ופגיעה בכבודו של הנחקר.

7. בשני מועדים שונים במהלך החקירה לקחו החוקרים את מר עווי לבית הוריו. הוא נלקח בהיותו במצב נפשי וגופני ירוד, לבוש בגדים מטונפים ופרוע. במהלך הביקור החוקרים איימו שייעצרו את הוריו ויהרסו את הבית; וצעקו ואיימו על הוריו תוך דרישה לקבל מהם מידע אודותיו. מר עווי משוכנע שהבאתו בפני הוריו במצב ירוד ומשפיל ותוך איומים עליהם ועליו נועדו כדי להגביר את הלחץ הנפשי גם באמצעות ההורים, כדי לשבור את רוחו. גם אם הובא אל הבית בשל צרכי חקירה לגיטימיים, כגון חיפוש, יתר האמצעים שהופעלו כלפיו וכלפי הוריו אינם לגיטימיים. השימוש בקרובי משפחה של נחקר כאמצעי לחקירתו אסור בתכלית.

8. באחד מימי החקירה, מסיבה לא ברורה, הועבר מר עווי לצינוק בו קבועה מיטה מבטון. הוא הושכב על גבו ידיו הורמו מעל לראש ונאזקו לחוד אל המיטה. גם רגליו נאזקו אל המיטה. במשך שעות ארוכות ובמהלך הלילה הוחזק בתנוחה זו, כבול בארבע גפיו אל מיטת הבטון ללא כל יכולת לזוז, ללא מזון או שתייה, ומבלי לאפשר לו גישה לשירותים.

נדגיש: מר עווי נעצר כשהוא בריא בגופו ובנפשו. ככל הידוע, לא נקלע לאפיזודה נפשית כלשהי שהצריכה אמצעי ריסון מסוג זה (שנויים במחלוקת בפני עצמם). לפיכך, אירוע הכבילה למיטת הבטון מעלה חשד לשימוש באמצעי זה לצרכי ענישה ו/או לנקיטה בו כאמצעי חקירה שנועד לשבור את מר עווי גופנית ונפשית. כך או כך מהווה הכבילה מעשה אסור. אירוע זה חייב להיות מתועד בתיקו הרפואי כמו גם במסמכים המתעדים את מהלך החקירה. מאליו מתבקש איתור ובחינה של כל המסמכים האלה והסקת מסקנות כלפי כל המעורבים – מי שהחליט, הורה וביצע – במעשה זה. ומובן, שממצאי חקירה אלה נבקש לקבל לידינו.

9. משום שמר עווי הועבר מהמתקן הצבאי למתקן החקירות כעשר שעות לאחר הגעתו לשם; משום שחקירתו המשמעותית החלה רק בסוף יום מעצרו השלישי, לנוכח האיום שאוים על ידי חוקריו, בראשית החקירות, כי יפעילו נגדו חקירה צבאית, ולנוכח הנקיטה באמצעי חקירה לא לגיטימיים, כמתואר, מכלול נסיבות זה מעורר חשד שהחוקרים חרגו מסמכותם ונקטו באמצעי חקירה בניגוד לכללים שנקבעו בפסיקה ואפילו בנסיבות של "חקירת צורך". אמצעים אלה חורגים מגדרי חקירה הוגנת וסבירה. לא ניתן להכלילם בגדר "צרכי חקירה אינהרנטיים" מותרים. הם אכזריים ומשפילים ונחזים על פניהם כאמצעים שנועדו לפגוע בגופו ובכבודו של מר עווי מעבר למידה ההכרחית המותרת. ובמצטבר, עולה משטר החקירות אותו הפעילו החוקרים נגד מר עווי כדי עינויים. בכך, הפרו החוקרים, לכאורה, את האיסור המוחלט בדבר עינויים ופגעו בזכותו המוחלטת שלא להיות נתון למשטר של עינויים.

10. אשר על כן הנך מתבקש להורות על ביצוע חקירה עניינית, יעילה וממצה. הפרות שעניינן באיסור המוחלט לענות אדם, מחייבת לטעמנו, לפעול ללא דיחוי ובנחישות למיצוי הדין עם העבריינים, ולעשות בשקידה ראויה לעקירה מן השורש של הנוהגים הפסולים והאסורים בעליל, המתגלים בתלונה זו.

11. אנו מצפים לקבל בהקדם את מכלול תוצאות החקירה (בכפוף לחיסיון, כדין).

בכבוד רב,

חנה מטרס - עירון, עו"ד
ב"כ המתלונן

לוט: יפוי כוח

